

# VZGOJNI NAČRT

---

## OSNOVNE ŠOLE PODZEMELJ



Podzemelj, november 2020



## KAZALO

<b>1</b>	<b>KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE .....</b>	<b>2</b>
1.1	Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta .....	2
1.2	Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta .....	2
<b>2</b>	<b>VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT .....</b>	<b>3</b>
2.1	Vrednote .....	3
2.2	Načela v skladu s katerimi bomo delovali: .....	4
<b>3</b>	<b>KODEKSI RAVNANJ .....</b>	<b>4</b>
3.1	Kodeks ravnanja učenca .....	4
3.2	Kodeks ravnanja učitelja .....	5
3.3	Kodeks ravnanja staršev .....	5
<b>4</b>	<b>VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI.....</b>	<b>6</b>
4.1	Oblike preventivnih vzgojnih dejavnosti .....	7
4.1.1	Nagovor ob pričetku šolskega leta .....	7
4.1.2	Izbira prednostnih vzgojnih ciljev .....	8
4.1.3	Vzgojne vsebine v posameznem razredu/oddelku .....	8
4.2	Ukrepi.....	8
4.2.1	Pogovor .....	8
4.2.2	Svetovanje in usmerjanje .....	8
4.2.3	Restitucija.....	9
4.2.4	Pohvale, priznanja, nagrade.....	10
4.2.5	Administrativni vzgojni opomini .....	10
<b>5</b>	<b>PRAVILA ŠOLSKEGA REDA OŠ PODZEMELJ .....</b>	<b>10</b>
<b>6</b>	<b>URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE .....</b>	<b>11</b>



## 1 KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE

Vzgojni načrt šole je dokument, s katerim šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. (2. člen ZOŠ)

Po zakonu mora vsebovati določene obvezne sestavine:

- temeljne vzgojne vrednote in vzgojna načela,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojne postopke in ukrepe.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt. (60.d člen zakona)

Vzgojni načrt se lahko dopolnjuje ali spreminja. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. (4. odstavek 60.d člena zakona).

### 1.1 Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta

- Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/2007, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13; 2. člen – cilji izobraževanja, 60.d člen in 60.f člen – vzgojni opomini),
- Priporočila o načinu oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole (MŠŠ; avgust 2008),
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989),
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS (izdalo MŠŠ, 1995),
- Izhodišča kurikularne preнове (pripravil NKS, 1997),
- ZOFVI (16/07, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 2. člen – cilji vzgoje in izobraževanja)

### 1.2 Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta

Pri oblikovanju vzgojnega načrta šole izhajamo iz:

- vzgojno – izobraževalnih ciljev zapisanih v zakonskih osnovah,
- dolgoročnih ciljev in nalog, zapisanih v LDN šole,

Dolgoročni cilji zavoda Osnovne šole Podzemelj so:

- pridobivanje splošnih in uporabnih znanj, razvijanje sposobnosti razumevanja in omogočanje samostojnega dela in učenja, doseganje čim višje ravni ustvarjalnosti;
- razvijanje pozitivne samopodobe učencev, spodbujanje zavesti o integriteti posameznika;



- vzgajanje v duhu splošno priznanih moralno-etičnih norm in za medsebojno strpnost ter spoštovanje drugačnosti;
- skrb za zdrav telesni, duševni in kulturni razvoj otrok;
- razvijanje jezikovnih zmožnosti in sposobnosti;
- omogočanje strokovnega razvoja zaposlenih in spodbujanje v smeri doseganja visoke kakovostne ravni pouka;
- ohranjanje tradicije in kulturne dediščine s poudarkom na državljski vzgoji;
- seznanjanje z drugimi kulturami in širjenje človeškega obzorja;
- doseganje optimalne opremljenosti šole;
- vključevanje v projekte na državni in mednarodni ravni.

Naloge, ki jim bomo posvečali posebno pozornost:

- medsebojno spoštovanje in spoštovanje drugačnosti,
- izboljšanje komunikacije med učitelji in učenci, učitelji in starši,
- strpnost,
- pripadnost OŠ Podzemelj,
- profesionalnost in dostojanstvo učitelja,
- iskrenost,
- vzgoja za življenje,
- skrb in osveščeno o zdravem življenju,
- uporabnost znanja,
- spoštovanje starejših.

## 2 VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT

### 2.1 Vrednote

Temeljne vrednote, ki jih bomo utrjevali in razvijali pri vseh vpletenih v pedagoški proces, so:

1. **SPOŠTOVANJE** do sebe, drugih in lastnine (spoštuj druge in sebe).  
Vsak posameznik ima pravico biti spoštovan, hkrati pa tudi dolžnost spoštovati druge.
2. **SPREJEMANJE** raznovrstnosti in različnosti posameznikov (razumi in sprejemaj drugačne od sebe).  
Učenci, vsi zaposleni na šoli in starši bomo strpno in aktivno sprejemali različnost posameznikov na socialnem, kulturnem, rasnem ali kateremkoli drugem področju.
3. **ODGOVORNOST** za svoje besede in dejanja  
Razvijali bomo odgovornost do sebe, do drugih in do okolja, v katerem živimo na način, da bomo vsi udeleženci prevzemali svoj del obveznosti za uresničitev dogovorov.
4. **POŠTENOST** posameznika pri besedah, dejanjih in v razmerjih  
Spodbujali jo bomo z osebnim zgledom in s kritičnim ter spodbudnim vrednotenjem posameznih situacij.



Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic ipd.,
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine, ipd.,
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti, sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost, spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete, sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme.
- **lokalne vrednote:** ohranjanje narave dediščine (ribištvo, čiščenje okolja, skrb za šolski vrt, rože, živali pozimi...), skrb in primeren odnos do narave, sodelovanje z gasilci in Rdečim križem (prostovoljstvo).

## 2.2 Načela v skladu s katerimi bomo delovali:

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,
- načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo osebnega zgleda.

## 3 KODEKSI RAVNANJ

### 3.1 Kodeks ravnanja učenca

Učenec je odgovoren za:

- za prijazen in spoštljiv odnos do sebe, drugih in okolja.
- za nemoten potek pouka. Spoštujem pravico sošolcev do nemotenega pridobivanja znanja.
- da spoštujem avtoriteto učiteljev in se ravnam po njihovih navodilih.
- da drugih ne prizadenem (z nasilnim vedenjem, grdimi besedami, zasmehovanji...).
- za primerno ravnanje s šolsko lastnino, za urejene šolske prostore in njeno okolico.
- odgovoren sem, da nesporazume rešujem s pogovorom in ne z nasiljem. Za pomoč ter nasvete se obračam na razrednika, ostale učitelje, svetovalne delavce in vodstvo šole.



- za svojo varnost in varnost drugih. Učiteljem in ostalim delavcem šole sporočim vsak primer fizičnega ali psihičnega nasilja, ki ga opazim.
- za svoje zdravje in zdravje ostalih učencev. Ne kadim, ne pijem alkoholnih pijač in ne jemljem ostalih škodljivih poživil. K takemu ravnanju vzpodbujam tudi svoje vrstnike.

ZAVEDA SE, DA Z NEIZPOLNJEVANJEM DOLŽNOSTI, KRŠI PRAVICE DRUGIH.

### 3.2 Kodeks ravnanja učitelja

Učitelj ravna v skladu z ustavo, z ostalo državno, zlasti šolsko zakonodajo, konvencijami, ki obravnavajo pravice otrok in mladostnikov, v skladu z internimi pravilniki in dogovori ter v skladu z osnovnimi moralnimi vrednotami. Pridobljene podatke o učencu in starših uporablja le za profesionalno obravnavo in ravna v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov.

#### Dolžnosti učitelja:

- pri svojem delu z učencem upošteva njegovo individualnost; sposobnosti, potrebe, čustveno zrelost ter socialni in zdravstveni status.
- pri svojem delu z učencem uporabi vse svoje znanje, sposobnosti in avtoriteto, da učencu zagotovi optimalni razvoj njegovih talentov in vseh vrst potencialov.
- pri svojem delu z učenci upošteva načela enakih možnosti, spoštovanja osebnosti, zaupanja in pozitivne naravnosti.
- v svojem odnosu do učencev izraža strpnost do različnih mnenj, svetovnonazorskih in vrednostnih prepričanj, verovanj ipd.
- si prizadeva zaščititi učenca v primeru njegove ogroženosti ali ogroženosti njegove lastnine.
- morebitne nesporazume z učencem rešuje z dialogom v času svojih pogovornih ur.

### 3.3 Kodeks ravnanja staršev

#### Dolžnosti staršev:

- Starši v okviru družinske vzgoje, postavijo otrokom meje oziroma norme delovanja, na podlagi katerih bodo le ti delovni, strpni, spoštljivi, ne destruktivni, nasmejani, ne kričavi in naduti do učiteljev in sošolcev.
- Starši v prisotnosti otrok ne preklinjajo in širijo rasne, verske ali drugačne nestrpnosti.
- Starši skrbijo za zdrav razvoj svojega otroka, ga izobražujejo, vzgajajo, materialno vzdržujejo in skrbijo za njegovo varnost. Poskrbijo tudi za zdravo preživljanje prostega časa, za otrokov počitek in razvedrilo.



- Starši otroku zagotavljajo varstvo pred gospodarskim, socialnim, telesnim, duševnim ali drugim izkoriščanjem in zlorabljanjem. Za zagotavljanje otrokovih pravic se za pomoč lahko obrnejo na šolo, center za socialno delo in druge inštitucije za pomoč v stiski.
- Starši otroku zagotavljajo nemoteno učenje in izvrševanje domačih nalog ter drugih dejavnosti, ki so del šolskih obveznosti. Pri njegovem delu ga vzpodbujajo k samostojnosti in odgovornosti ter mu pomagajo z nasveti.
- Starši prevzemajo s šolanjem otrok povezane starševske dolžnosti.
- S svojim ravnanjem izražajo spoštljiv odnos do učiteljev in ostalih delavcev šole.
- Starši pri komunikaciji z delavci šole uporabljajo spoštljivo verbalno in neverbalno komunikacijo.
- Starši pred otrokom ne izražajo negativnega mnenja o strokovnem delavcu šole.
- Starši spremljajo otrokov napredek, tako da redno obiskujejo govorilne ure in se odzivajo na obvestila šole.
- Starši razrednika seznanijo z nepredvidenimi izostanki otroka od pouka in ostalih šolskih obveznosti in odsotnost opravičijo v skladu z zakonskimi določili. Pri daljših odsotnostih od pouka se z razrednikom dogovorijo o pomoči in načinih usvajanja manjkajočega znanja.
- Starši pri večjih vzgojnih problemih oddelka skupaj z razrednikom in učenci sprejmejo ukrepe za izboljšanje stanja.
- Starši otroka, ki ima težave pri spoštovanju dogovorov in pravilnikov šole ali oddelka, sodelujejo v aktivnostih, ki jih predlaga razrednik, šolska svetovalna služba, ravnateljica šole, svet staršev ali svet šole.
- Starši spremljajo aktivnosti in dejavnosti šole ter izražajo svoja mnenja in predloge preko Sveta staršev.
- Starši sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole in oddelka ter dopolnjujejo vzgojo otroka z vzgojnim delom šole.
- Starši podpirajo učitelje v njegovih vzgojnih prizadevanjih.
- V primeru nezadovoljstva z delom šole, oziroma delavci šole, ravnajo v skladu z dogovorom o reševanju nesoglasij.

#### **4 VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI**

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov in ko je potrebno tudi na ravni posameznih učencev.

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti.

Prav tako s svojim delovanjem skrbi za razvijanje čuta za osebno odgovornost učencev oziroma odgovornost za lastno življenje.



Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako, da:

- se učenci v šoli počutijo varno,
- da so učenci pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in
- da prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Pozornost namenjamo:

- oblikovanju dobrih medosebnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju in upoštevanju različnosti,
- vzpodbujanju učencev k zdravemu načinu življenja,
- reševanju problemov v razrednih skupnostih,
- odgovornemu odnosu do šolske lastnine in urejenosti šole in okolice,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in
- vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Razrednik skrbno spremlja razred in dogajanja med učenci in se odziva na probleme oddelčne skupnosti ali posameznikov v razredu. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, posebnosti posameznih učencev in okoliščine dogajanja.

Pri reševanju težjih problemov vključimo svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šola izvaja:

- v okviru ur rednega pouka,
- v okviru ur oddelčnih skupnosti,
- kot dneve dejavnosti.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce (Zdravstveni dom Metlika, Policijska postaja Metlika, Center za socialno delo, Zavod za zaposlovanje, Svet za preventivo in varstvo v cestnem prometu, ...)

## **4.1 Oblike preventivnih vzgojnih dejavnosti**

### **4.1.1 Nagovor ob pričetku šolskega leta**

Učence in starše ob pričetku šolskega leta in ob drugih priložnostih preko publikacije, spletne strani ali v posebnih dopisih, nagovori ravnateljica. V nagovoru predstavi novosti na vzgojnem področju, predstavi pomembnejše cilje šole v šolskem letu, opozori na skrb za varnost, spregovori o pomenu sodelovanja in dobrih medsebojnih odnosih, o načinih reševanja problemov ter izpostavi pomembnejše usmeritve in dogovore iz vzgojnega načrta.

Razredniki na uvodnih urah prav tako nagovorijo svoje učence in jih vzpodbudijo za doseganje zastavljenih vzgojnih ciljev. Tudi vsak učitelj na svoji uvodni uri posveti nekaj





časa različnim vzgojnim vzpodbudam, učence motivira za dobre medsebojne odnose in odgovorno ravnanje pri pouku in učnem delu nasploh.

#### 4.1.2 Izbira prednostnih vzgojnih ciljev

Vsako šolsko leto **na uvodni konferenci strokovnih delavcev** se izbere prioritetni vzgojni cilj za tekoče šolsko leto. O prioritetnem vzgojnem cilju so seznanjeni vsi deležniki vzgojno-izobraževalnega procesa. Na **zaključni konferenci strokovnih delavcev** se analizira doseganje zastavljenega cilja.

Za ugotavljanje uspešnosti realizacije vzgojnih ciljev je potrebno ugotoviti začetno in končno stanje.

#### 4.1.3 Vzgojne vsebine v posameznem razredu/oddelku

Razrednik na predmetni stopnji v načrt dela razredne skupnosti vpiše vsebine z vzgojnimi cilji.

Razrednik na razredni stopnji v pripravo razrednika vpiše vsebine z vzgojnimi cilji.

V Lo.Polisu učitelj zabeleži pod opombe če pride do kršitev vzgojnega načrta.

Učitelj, ki izreče alternativni vzgojni ukrep, nadzira učenca pri opravljanju le tega.

## 4.2 Ukrepi

### 4.2.1 Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor:

- z učencem in učiteljem ali strokovnim delavcem,
- z učencem, starši in učiteljem ali strokovnim delavcem,
- s skupino učencev in celotno oddelčno skupnostjo.

V pogovor se lahko vključujeta šolska svetovalna služba in vodstvo šole.

### 4.2.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi med vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovor



Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti po dogovoru ali
- pred in po pouku, v času govorilnih in prostih ur oziroma po dogovoru s starši.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje dela in napredka,
- razmišljanja in vrednotenja svojega vedenja in ravnanja do drugih,
- prevzemanje odgovornost za svoje ravnanje,
- sprejemanje drugačnosti posameznika,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov ...

V primerih ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se v soglasju s starši v svetovalni službi odpre osebna mapa za učenca, ki potrebuje pomoč in svetovanje. V primeru da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih obravnava v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih ustanovah.

#### 4.2.3 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

##### Temeljna načela restitucije:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo,
- zahteva odločitev in napor ter razmišljanje tistega, ki je škodo povzročil,
- oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode,
- spodbuja pozitivno vedenje,
- učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci. Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije.



Razrednik glede na okoliščine seznanjeni o izrečenem vzgojnem ukrepu oddelčno skupnost.

#### 4.2.4 Pohvale, priznanja, nagrade

Pomemben element vzgojnega delovanja šole so pohvale učencem. Za uspešno in prizadevno delo v šoli učenci ali skupine učencev prejmejo pohvale (ustne ali pisne), priznanja in nagrade. Vrste in način podeljevanja opredeljujejo **Pravila šolskega reda**.

#### 4.2.5 Administrativni vzgojni opomini

Izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli je urejeno v skladu s 60.f členom Zakona o Osnovni šoli.

Pri izrekanju vzgojnih ukrepov se upošteva tudi interne akte OŠ Podzemelj.

## 5 PRAVILA ŠOLSKEGA REDA OŠ PODZEMELJ

Šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učence

Pravila šolskega reda OŠ Podzemelj urejajo:

- Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev
- Pravila vedenja in ravnanja učencev
- Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja učencev
- Pravilnik o pohvalah, priznanjih in nagradah učencev
- Pravilnik o kršitvah šolskih pravil in oblikah vzgojnih ukrepov
- Odločanje o pravicah in dolžnostih učenca
- Hišni red
- Dodatek k hišnemu redu

Vsi akti so objavljeni na spletni strani šole: <https://www.ospodzemelj.si/>



## 6 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Predloge za izboljševanje vzgojnega dela na šoli zbiramo na osnovi sprotne spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa.

Sistematični pristop k izboljšavam vključuje:

- pisna in ustna poročila,
- pogovore in analize na konferencah učiteljskega zbora,
- neformalne in formalne pogovore med delavci šole,
- sestanke strokovnih aktivov,
- sestanke skupnosti učencev,
- roditeljske sestanke,
- sestanke Sveta staršev,
- sestanke Sveta zavoda,
- ankete udeležencev učno vzgojnega procesa,
- pripombe, posredovane po elektronski pošti.

Svet zavoda Osnovne šole Podzemelj je sprejel vzgojni načrt na svoji seji dne \_\_\_\_\_

Predsednica Sveta zavoda

Petra Orož

Ravnateljica

Marina Vorkapić